

ANALÝZA A NÁVRHY ŘEŠENÍ JEDNOTNÉHO PŘÍSTUPU ŠKOLSKÝCH PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍ PŘI NASTAVOVÁNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ U DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

IDENTIFIKOVANÁ POTŘEBA MŠMT

- V současnosti neexistuje jednotný, empiricky podložený postup posuzování speciálních vzdělávacích potřeb (SVP)
- Mezi školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ) existují:
 - významné regionální rozdíly při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb, využívaných diagnostických nástrojích,
 - rozdílné přístupy k vyhodnocování a doporučování podpůrných opatření.
- Chybí ucelený datový základ pro:
 - tvorbu a úpravy metodik,
 - změny financování,
 - případné legislativní úpravy.
- Systém ŠPZ vyžaduje sjednocení a zefektivnění.

STRATEGICKÁ A KONCEPČNÍ NÁVAZNOST

Projekt reaguje na klíčové strategické dokumenty:

- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+:
 - Strategický cíl 2 – snižování nerovností ve vzdělávání.
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027
 - Klíčová aktivita E.1.4 – Zefektivnění systému školských poradenských zařízení zavedením sjednocených postupů při poskytování poradenských služeb.
- Národní plán podpory rovných příležitostí osob se zdravotním postižením.

VZTAH PROJEKTŮ TA ČR A OP JAK

- Projekt TA ČR:
 - generuje výzkumná a analytická zjištění,
 - ověřuje fungování systému ŠPZ v praxi.
- Projekt OP JAK:
 - řešení je plánováno na roky 2027 až 2029
 - navazuje na výstupy výzkumu,
 - implementuje metodiky, pilotáže a systémová opatření.
- Projekt TA ČR vytváří nezbytné předpoklady pro kvalitní design OP JAK.
- Bez tohoto výzkumu nelze projekt OP JAK věcně podložit daty.

HLAVNÍ CÍLE PROJEKTU

- Analyzovat a navrhnout řešení jednotného přístupu školských poradenských zařízení při nastavování podpůrných opatření u dětí, žáků a studentů se SVP.
- Vytvořit referenční rámec pro tvorbu nástrojů sjednocujících přidělování podpůrných opatření ŠPZ.
- Získat robustní empirická data o:
 - posuzování SVP a vyhodnocování potřeb žáků s SVP,
 - nastavování podpůrných opatření,
 - fungování systému ŠPZ napříč systémem.
- Vytvořit podklady pro:
 - sjednocenou metodiku posuzování SVP,
 - návrhy úprav financování a legislativy.
- Přispět k rovnému přístupu dětí, žáků a studentů k podpoře, která odpovídá povaze jejich potřeb.

KLÍČOVÉ VÝZKUMNÉ AKTIVITY

- Analýza administrativních a statistických dat MŠMT.
- Smíšený výzkumný design:
 - kvalitativní šetření (focus groups, rozhovory),
 - kvantitativní šetření (dotazníky)
- Zapojení:
 - pracovníků ŠPZ,
 - řídicích pracovníků ŠPZ,
 - zřizovatelů.
- Syntéza zjištění do metodických a systémových doporučení.

PROČ JSOU NEZBYTNÉ VÝJEZDY DO ŠPZ

- Cílem není pouze sběr odpovědí, ale porozumění reálné praxi
- Výjezdy výzkumného týmu umožňují:
 - práci s konkrétními případy,
 - ověření interpretace dat,
 - zachycení kontextu poskytování podpory.
- Řadu informací nelze získat s ohledem na výrazné rozdílnosti distančně.
- Předpokládá se i konání ad *focus groups* sestávajících s pracovníků ŠPZ daného regionu.

ROZSAH ZAPOJENÍ ŠKOLSKÝCH PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍ

- Ambicí projektu je zapojení většiny ŠPZ v ČR:
 - Pedagogicko-psychologické poradny – 128 pracovišť (46 ředitelství)
 - Speciálně pedagogická centra – 169 pracovišť (107 ředitelství)
- Osobní jednání:
 - zástupci více než 150 školských poradenských zařízení (více než 50%)
- Další nepokrytá ŠPZ budou zapojena formou respondentů.
- Projekt počítá s variantami řešení:
 - pokud nebude možné zapojit 100 % ŠPZ, bude pracováno s metodologicky obhajitelným vzorkem.

ODBORNOSTI ZAPOJENÉ DO ŘEŠENÍ

- Projekt vyžaduje kombinaci odborností, zejména těchto oblastí:
 - psychologie,
 - speciální pedagogika,
 - sociální vědy a veřejná politika,
 - právo

 - metodologie výzkumu,
 - analýza dat a statistika,
 - terénní výzkum.
- Nejde o specializaci na konkrétní diagnózy, ale o nutný interdisciplinární přístup.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PROJEKTU

- Analýza současného stavu a návrhy řešení jednotného přístupu ŠPZ při nastavování podpůrných opatření u dětí, žáků a studentů se SVP, včetně doporučení pro:
 - řízení systému ŠPZ,
 - financování,
 - legislativní úpravy nutné/potřebné pro přiznávání podpůrných opatření v kontextu celého školského systému.
- Metodika posuzování SVP pro účely nastavování podpůrných opatření (PO) pro pedagogicko-psychologické poradny i speciálně pedagogická centra
 - Osnova a struktura jednotné metodiky (celek).
 - Zpracování metodiky zahrnující procedurální rámec posuzování pro obě součásti ŠPZ (PPP a SPC) platný pro všechny skupiny žáků se SVP.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Oddělení speciálního vzdělávání, školských poradenských zařízení
a primární prevence

Karmelitská 529/5
118 12 Praha 1

www.msmt.cz